

9733

Hasan KARAL
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması hususunu arz ederim. 19.02.2024

Hasan KARAL
İstanbul Milletvekili

Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün hazırladığı raporda portakal, limon, mandalina, greyfurt gibi narenciye ürünlerinin “yeşillenme hastalığı” tehdidi ile karşı karşıya olduğu belirtilmiştir. Raporda, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde görülen hastalığın Türkiye'ye girmesi durumunda bu ürünlerde üretimin tamamen bitebileceği uyarısında bulunulmuştur.

Raporda; Türkiye'de 2022 Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre yıllık 5 milyon 362 bin ton turunçgil üretimi yapıldığı, bu hastalığın ülkemizde yayılması halinde turunçgil üretimini yüzde 40 oranında azaltılabileceği, üretimde oluşacak bu azalma nedeniyle üreticinin ürünü ekonomik bulmayarak tamamen terk edebileceği ve bu durumdan yaklaşık 10 milyon insanın doğrudan veya dolaylı bir şekilde etkileneceği vurgulanmıştır. Türkiye'nin turunçgil ihraç eden ülke konumundan turunçgil ithal eden ülke konumuna gelebileceği uyarısında bulunulan raporda, tüm risklerin göz önünde bulundurularak olası tüm tedbirlerin alınması gerektiği ifade edilmiştir. Narenciye üreticilerinde ve sektörde ciddi endişelere neden olan bu durum, hem ekonomiyi hem de narenciye üretiminin sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Narenciye üreticilerimiz artan maliyetlerle başa çıkamamakta, ürünleri, satamadıkları için dalında kalmakta ve ağaçlarını kesmek zorunda bırakılmaktadır. En kötü dönemlerini yaşayan narenciye üreticilerinin, bütün bu zorlukların yanı sıra başkaca üretimi aksatacak herhangi bir problemle başa çıkmaları mümkün değildir.

Bu bağlamda;

- 1) Narenciye üretimi için büyük bir tehdit oluşturan yeşillenme hastalığı ile tedbir alınmış mıdır? Varsa alınan tedbirler nelerdir?
- 2) Turunçgillerde yeşillenme hastalığının Türkiye'ye girmesi halinde üretimin tamamen bitebileceği ve ihracatçı olan Türkiye'nin ithalatçı konumuna düşebileceği vurgulanan raporun ardından bu hastalıkla ilgili acil eylem planı hazırlanması düşünülmekte midir?
- 3) Yeşillenme hastalığının görüldüğü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinden ithal edilen tarım ürünleriyle ilgili herhangi bir kısıtlamaya gidilmiş midir?
- 4) Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğüne hazırlanan raporda yer alan bulgulara ilişkin herhangi bir çalışma başlatılmış mıdır?
- 5) Yeşillenme hastalığıyla mücadele kapsamında üreticilere yönelik destek ve bilinçlendirme programları planlanmakta mıdır?
- 6) Narenciye üretiminin devamlılığını sağlamak ve benzer hastalıkları önlemek adına alınan tedbirler nelerdir?
- 7) En zor dönemlerini yaşayan narenciye üreticilerinin dalda kalan ürünleriyle ilgili herhangi bir çalışma planlanmakta mıdır?

TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat, Oda: E-210 Çankaya/ Ankara

Telefon: +90 (312) 420 54 70 – 71 Faks: +90 (312) 420 20 50

E-mail: hasan.karal@tbmm.gov.tr